

(S)

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL Y. J. SKUNDO**

2020 m. rugsėjo 18 d. Nr. S-172 (7-151/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Editos Galiauskaitės, narių Evaldo Raistensio (pranešėjas) ir Andriaus Veniaus išnagrinėjo Y. J. (toliau – Pareiškėjas) 2020-07-20 skunde dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Inspekcija) 2020-05-20 sprendimo Nr. 68-37 (toliau – skundžiamas sprendimas, Inspekcijos sprendimas) pateiktą prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą. Pareiškėjas 2020-08-18 dalyvavo Komisijos posėdyje, Atsakovo atstovas nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Inspekcija sprendimu patvirtino Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) 2020-03-16 sprendimą Nr. (7.45)-FR0682-151, kuriuo Pareiškėjui nurodyta sumokėti 18 788,52 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 9 516,76 Eur GPM delspinigius ir 1 879 Eur GPM baudą (10 proc. mokesčio dydžio).

Kauno AVMI, atlikusi Pareiškėjo 2014-01-01–2014-12-31 laikotarpio GPM mokestinių patikrinimą nustatė, jog 2014 metais Pareiškėjo patirtos išlaidos 432 487 Lt suma viršijo Pareiškėjo pajamas. Todėl Kauno AVMI konstatavo, kad Pareiškėjas minėtu laikotarpiu gavo kitų įstatymų nustatyta tvarka nedeklaruotų ir neapmokestintų pajamų, kurių šaltiniai mokesčių administratoriui nežinomi ir nuo kurių nesumokėtas pajamų mokestis. Kauno AVMI pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, t. y. taikydama 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 70 straipsnio 1 dalį ir Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklės, patvirtintas Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 „Dėl Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių patvirtinimo“, Pareiškėjui apskaičiavo aukščiau nurodytą GPM ir su šiuo mokesčiu susijusias sumas.

Pareiškėjas per Inspekciją (2020-07-22 gavimo žyma Nr. MGS-911 Inspekcijoje, skundo išsiuntimo data – 2020-07-20 – pašto įstaigos spaudas ant voko) pateikė skundą Komisijai, prašydamas skundžiamą sprendimą panaikinti, atleisti nuo apskaičiuotų 9 516,76 Eur GPM delspinigių, o jeigu Komisija nuspręstų neatleisti nuo visų delspinigių, atleisti nuo dalies apskaičiuotų delspinigių, vadovaujantis teisingumo, protingumo ir proporcingumo principais.

Pareiškėjas Komisijos taip pat prašė, vadovaujantis MAĮ 152 straipsnio 3 dalimi, atnaujinti skundo padavimo terminą Inspekcijos sprendimui apskūsti. Nurodė, kad skundžiamą sprendimą su lydraščiu gavo el. paštu 2020-06-29, lydraštyje buvo nurodyta, jog skundžiamas sprendimas išsiųstas Pareiškėjui adresu: X. Pareiškėjo teigimu, dėl jam nežinomų priežasčių (gal dėl pašto darbo sutrikimų karantino metu) registruotu paštu sprendimo negavo, taip pat nebuvo gautas pranešimas apie gautą siuntą pašte. Paaiškino, kad skundo nagrinėjimo metu gavo Inspekcijos

2020-05-13 sprendimą Nr. 70-28 nagrinėjimo terminą pratęsti iki 2020-06-13. Pasibaigus minėtame sprendime nurodytam sprendimo priėmimo terminui ir negavus sprendimo, kaip pažymėjo Pareiškėjas, jis ėmėsi aktyvių veiksmų, savo iniciatyva telefonu kreipėsi į Inspekcijos specialistą E. B., kuris telefonu nurodė, kad sprendimas yra išsiųstas registruotu paštu ir patarė kreiptis į gyvenamosios vietos pašto skyrių. Pašto skyriuje Pareiškėjas buvo informuotas, jog gautas dokumentas yra Vilniaus centriniam pašte. Kadangi Pareiškėjo gyvenamoji vieta yra Kauno rajone, Pareiškėjas dar kartą kreipėsi į Inspekcijos specialistą ir paprašė atsiųsti sprendimą el. paštu. Sprendimas el. paštu buvo gautas 2020-06-29, todėl, Pareiškėjo teigimu, skundo padavimo terminas nėra praleistas. Tačiau, jeigu Komisija laikytų, jog skundo padavimo terminas yra praleistas, Pareiškėjas prašo įvertinti, jog skundo padavimo terminas praleistas ne dėl Pareiškėjo kaltės, juo labiau, Pareiškėjas pats buvo aktyvus ir savo iniciatyva ėmėsi veiksmų, siekdamas gauti jo atžvilgiu priimtą sprendimą.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo prašymas atnaujinti skundo padavimo terminą yra tenkintinas.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, jog sprendimą Inspekcija išsiuntė registruota pašto siunta Nr. RE107184068LT 2020-05-21. Iš Inspekcijos pateikto 2020-05-21 Korespondencijos siuntų sąrašo Nr. 98 matyti, kad 2020-06-29 siunta grąžinta siuntėjui, ant voko esančio spaudo nurodant „neatsiėmė pašte per siuntos saugojimo terminą“. Inspekcija el. paštu 2020-08-03 pateikė informaciją, jog 2020-06-29 Pareiškėjas el. paštu Y kreipėsi Inspekcijos specialistą E. B. prašydamas pateikti skundžiamą sprendimą, kuris el. paštu Pareiškėjui išsiųstas 2020-06-29.

MAĮ 152 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui. Dokumentų įteikimo mokesčių mokėtojui būdai yra nustatyti MAĮ 164 straipsnyje. Pagal šio straipsnio 3 dalies nuostatas, dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos. Kaip nurodyta aukščiau, Inspekcijos sprendimas Pareiškėjui išsiųstas 2020-05-21 (pateiktas paštui), vadovaujantis minėta MAĮ 164 straipsnio 3 dalimi, šio laiško įteikimo Pareiškėjui diena laikytina penkta darbo diena, einanti po 2020-05-21, t. y. 2020-05-28. Terminas minėtam Inspekcijos sprendimui apskūsti skaičiuojamas nuo 2020-05-29 ir pasibaigia 2020-06-17 (imtinai). Pareiškėjas skundą dėl Inspekcijos sprendimo Komisijai (per Inspekcija) pateikė 2020-07-20. Taigi Pareiškėjas skundą dėl ginčijamo Inspekcijos sprendimo Komisijai pateikė praleidęs MAĮ 152 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą skundo dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo terminą.

Nors Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas MAĮ 164 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos normos reikšmę, yra nurodęs, jog pirmenybė paprastai yra teikiama faktiniam, o ne MAĮ 164 straipsnio 3 dalyje nurodytam momentui (2017-02-02 nutartis adm. byloje Nr. eA-190-492/2017, 2017-02-28 nutartis adm. byloje Nr. A-1315-575/2017, 2017-10-25 nutartis adm. byloje Nr. A-1275-602/2017, 2018-07-18 sprendimas adm. byloje Nr. A-1300-442/2018), tačiau sprendžiant skundo dėl mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo atnaujinimo klausimą, vertinant mokesčių mokėtojo elgesį siekiant įgyvendinti savo teisę apskūsti mokesčių administratoriaus sprendimą, LVAT taip pat atžvelgia į MAĮ 164 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą taisyklę, o ne pirmenybę teikia faktiniam sprendimo mokesčių mokėtojui įteikimui (tokios pozicijos teismas laikosi, pavyzdžiui, 2017-02-02 nutartyje adm. byloje Nr. eA-190-492/2017, 2018-12-11 nutartyje adm. byloje Nr. A-1213-602/2018). Sprendžiant termino skundai paduoti atnaujinimo klausimą bet kuriuo atveju vertintina, ar mokesčių mokėtojo elgesys siekiant įgyvendinti savo teisę apskūsti mokesčių administratoriaus sprendimą neturi aplaidumo ar piktnaudžiavimo jam suteiktomis teisėmis požymių.

MAĮ 152 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokesčių ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti

yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundai paduoti. Tokią teisę įstatymų leidėjas suteikė ikiteisminei mokesčių ginčą nagrinėjančiai institucijai (MAĮ 152 straipsnio 3 dalis). Remiantis LVAT suformuota praktika, ginčą nagrinėjantis subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. apskūsti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokesčių ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį ginčą nagrinėjančio subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiu ir objektyviu visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1154/2010, 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A-261-147/2012, 2014-06-19 nutartis adm. byloje Nr. A-442-1488/2014, 2016-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A-512-261/2016). Nurodytų kriterijų taikymas ginčą nagrinėjančiai institucijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-1154/2010, 2011-07-08 sprendimas adm. byloje Nr. A-556-2218/2011).

Nagrinėjamu atveju yra pagrindas Pareiškėjo nurodytas aplinkybes (dėl pašto darbo sutrikimų karantino metu negavęs pranešimo apie siuntą paštu, pasibaigus Inspekcijos 2020-05-13 sprendime Nr. 70-28 nurodytam skundžiamo sprendimo priėmimo terminui, kreipėsi į Inspekciją, taip pat į gyvenamosios vietos pašto skyrių) pripažinti svarbiomis atnaujinti skundo padavimo terminą. Iš nustatytų aplinkybių matyti, kad Pareiškėjas savo veiksmais (kelis kartus el. paštu kreipėsi į Inspekcijos specialistą dėl skundžiamo sprendimo) siekė apskūsti ginčijamą Inspekcijos sprendimą. Nors pagal pašto siuntų mokesčių mokėtojui įteikimo ir skundo Komisijai padavimo terminų skaičiavimo teisinį reglamentavimą Pareiškėjas praleido skundo padavimo terminą mokesčių administratoriaus sprendimui apskūsti, tačiau ginčo atveju nustatyta, kad Pareiškėjas Inspekcijos sprendimą el. paštu gavo 2020-06-29 ir susipažinęs su sprendimo turiniu 2020-07-20 padavė skundą Komisijai, kartu pateikdamas prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą. Nurodytos aplinkybės ir Pareiškėjo minėti aktyvūs veiksmai savo iniciatyva kreipiantis į Inspekciją dėl skundžiamo sprendimo, Komisijos nuomone, neturi aplaidumo ar piktnaudžiavimo teise požymių, t. y. nustatytos aplinkybės nerodo Pareiškėjo siekimo vilkinti procesą.

Komisija konstatuoja, jog Pareiškėjo nurodytos priežastys, dėl kurių jis praleido terminą apskūsti Inspekcijos sprendimą, laikytinos svarbiomis ir skundo padavimo terminas atnaujintinas.

Apie Komisijos posėdžio, kuriame bus nagrinėjamas Pareiškėjo skundas dėl Inspekcijos 2020-05-20 sprendimo Nr. 68-37, datą ir laiką Pareiškėjas bus informuotas atskirai.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 straipsnio 3 dalimi, n u s p r e n d ž i a :

Atnaujinti praleistą terminą Pareiškėjo skundai dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-05-20 sprendimo Nr. 68-37 paduoti.

Pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 20 straipsnio 3 dalį, 29 straipsnio 1 dalį, 31 straipsnio 1 dalį Pareiškėjas, nesutinkantis su šiuo Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, per 1 mėnesį nuo jo įteikimo dienos turi teisę apskūsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiksmus Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius).

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos narys

Evaldas Raistenskis

Komisijos narys

Andrius Venius